

Skånejob – job med løntilskud; eventuel alternativ til beskyttet beskæftigelse

I septemberudgaven blev der bragt en artikel om KLAP (Kreativ Langsigtet Arbejdsplanlægning), hvor der blev givet eksempler på fire velfungerende arbejdsforhold – alle etableret af afdelingen ”Job med løntilskud”, som organisatorisk hører under Værestedet Perlen / AK Dagtilbud i Ålborg kommunes Handicapafdeling.

I nedenstående artikel vil vi gå bagved for at se, hvordan Ålborg kommune arbejder med at give uddannelse til skånejob, etablere skånejob (job med løntilskud) og opfølgningen af jobbene.

Formålet med Afdelingen ”Job med løntilskud” er:

- at give de udviklingshæmmede borgere frit valg. Nogle har brug for uddannelse – for at blive klædt på til at kunne varetage et job. Hvis man efter endt uddannelse enten ikke ønsker eller magter et job, er man blevet ”fyldt på”, og har dels lært noget nyt, og har dels knyttet nye kontakter.
- at give udviklingshæmmede et liv så nær ”det normale” som muligt.
- at give udviklingshæmmede større livskvalitet – hvis de ønsker det.

Der er 2 indgange til et skånejob i Ålborg kommune, dels den 1-årige uddannelse til job med løntilskud, der foregår på AMU Nordjylland, og dels en korterevarende ulønnet praktik.

Jobsøgere uden forudgående deltagelse i uddannelsen

Når en ny borger henvender sig for at få et skånejob, er det afdelingens opgave at guide vedkommende i den rigtige retning.

Der bliver taget en snak med vedkommende og en eventuel kontaktperson/hjemmevejleder om ønsker og drømme, og om hvilke kompetencer og begrænsninger der skal tages hensyn til.

Udgangspunktet er, at de drømme og ønsker borgeren har, så vidt muligt skal realiseres. Hvis en borger f.eks. har en drøm om at blive pilot, skal retning måske ændres til serviceopgaver i

lufthavnen, lufthavnens cafeteria eller lign. Derved tages der udgangspunkt i drømmen, og med afsæt heri, omformulerer man sammen til hvad der er opnåeligt. Andre gange må en drøm desværre ”skydes ned” fordi den er for urealistisk. Her er opgaven at få borgeren til at se nye muligheder.

Erfaringen er, at borgerne ofte siger nej til en jobmulighed, fordi de reelt ikke ved, hvad en given opgave består i. F.eks. er det flere gange sket, at en borgerne i første omgang har sagt nej til at arbejde i en dagligvarebutik, og først når det prøves, opdager de, dels at de godt kan, og dels at der er mange opgaver i en butik, som de slet ikke var klar over eksisterede.

Efter de indledende samtaler tager jobkonsulenten rundt og søger arbejde til borgeren i relevante virksomheder. Når der er positivt svar kommer borgeren med til jobsamtale og hvis dette også går godt etableres en 1-månedes praktik, som er uforpligtende for begge parter. Herefter etableres om muligt skånejobbet. Jobkonsulentens opgave er at klare alt formalia i forbindelse med etableringen af skånejobbet – den eneste kompetence jobkonsulenten ikke har, er bevillingskompetencen.

Derefter er de specialiserede jobkonsulenter – og kun disse – kontaktpersoner i forhold til arbejdsgiverne. Der er erfaring med, at når arbejdsgiveren kun skal forholde sig til én jobkonsulent, er det meget lettere at tage kontakt ved eventuelle problemer. Samtidig med at jobkonsulenten kommer så ofte på arbejdspladsen, som tilfældet er, bliver arbejdspladsen fortrolig og tryk ved jobkonsulenten, hvilket kan ”fange” mange problemer i opløbet.

Derudover er der et kontinuerligt samarbejde med Bilka omkring et flaskeprojekt. I dette projekt er der ansat en halvtidsmedarbejder fra jobkonsulent-teamet, hvilket medfører at man her kan yde en ganske særlig jobkonsulentindsats.

Opfølgningen stopper ikke – uanset hvor længe en borger har været i job med løntilskud bliver jobkonsulenten ved med at komme på besøg. Dog aftager hyppigheden af besøgene, men der afholdes altid møde mindst hver 3. måned. Derudover kigger jobkonsulenten af og til ind til borgeren på arbejdspladsen, uden nødvendigvis at snakke med arbejdsgiveren.

Deltagelse i uddannelsen

Uddannelsens indhold har til formål at styrke borgernes selvopfattelse. Deltagerne vil få afdækket egne ressourcer og kompetencer. Dette vil styrke deres selvtillid, og de vil dermed få en større oplevelse af livskvalitet.

Uddannelsen veksler mellem teoretisk og praktisk undervisning på AMU Center Nordjylland i Aalborg samt forskellige praktikker, der er fordelt over 14 uger gennem uddannelsen.

Der tages udgangspunkt i borgernes ønske om et fremtidigt arbejde. Ud fra dette findes der praktikpladser, hvor der ofte er mulighed for at få et job, når uddannelsen er slut.

Den teoretiske undervisning, der foregår på AMU, indeholder mange samarbejdsøvelser, kommunikation, instruktionsforståelse, og det at udføre det arbejde, man bliver bedt om.

Der bliver holdt strengt på, at deltagerne skal komme hver dag og til tiden.

Der er ansat en pædagog, som er den gennemgående figur hele vejen gennem uddannelsen.

Den praktiske del af undervisningen foregår i køkkenet, hvor der er mange forskellige arbejdsopgaver. Her skal gruppen samarbejde om at tilberede mad, dække et pænt bord samt servere maden på den rigtige måde - for til sidst at få vasket op. Deltagerne får desuden mulighed for at erhverve hygiejnecertifikat, får kursus i at betjene maskinerne i køkkenet samt kursus i førstehjælp. Køkkenet er valgt som praksisdelen, idet de opgaver, der finder sted i et køkken, har stor generel omsætningsværdi i forhold til mange forskellige jobs.

Der er til uddannelsen tilknyttet en speciallærer fra VUK Aalborg, Studievej i Nørresundby, som tager sig af undervisning i individuelle opgaver, såsom dansk, samfundsfag og matematik samt et emne der hedder "Dit liv Dit valg". Der kan også være tale om andre individuelle ønsker.

I uddannelsen er der indlagt en oplevelses/oplysningstur til København. Endvidere afholdes der i slutningen af uddannelsen et 3 dages kursus på Slettestrand i samarbejde med Team support fra AMU. Her kan deltagerne få afprøvet egne grænser og få styrket det sociale sammenhold.

Uddannelsen er stykket sammen med henblik på, at den udviklingshæmmede efter uddannelsen er klar til at påtage sig et job i erhvervslivet på det antal timer, som passer til pågældende

Jobkonsulentens rolle,

Jobkonsulenterne er "stolpen i vandet" - dem der rykker ud ved akut opståede problemer, dem der kigger uanmeldt forbi arbejdspladsen, dem der altid er til rådighed ved telefonen (indenfor normal arbejdstid), dem der skubber på, siger nej, og dem der "står i midten" som tovholder i forhold til alle involverede parter.

Samarbejde med de beskyttede værksteder

Udgangspunkt er, at alle har ret til et frit valg og til at videreudvikle sig. Holdning er, at den fornemmeste opgave er at "puffe" borgerne videre i nye muligheder, sådan at de udvikler deres kompetencer – selvfølgelig på deres egne præmisser.

Desuden er holdningen, at afdelingen for ”Job med løntilskud” er et tilbud på lige fod med beskyttet beskæftigelse, og det ene kan være lige så godt som det andet.

Fakta er, at nogle brugere efter endt uddannelse på AMU vælger at vende tilbage til det beskyttede værksted. Hensigten med uddannelsen er at klæde borgeren på til at kunne varetage et job med løntilskud – ELLER at kvalificere borgeren til selv at træffe det valg, som er rigtigt for pågældende.

Den nuværende afdeling ”Job med løntilskud” er oprindeligt en sammensmeltning af 2 EU projekter, dels et projekt AK tilbuddene kørte i et samarbejde med AMU, Nordjylland og dels et projekt, som havde forankring i en anden afdeling i Ældre-Handicapforvaltningen, der havde specialiseret sig i jobkonsulentfunktioner tilrettet bestemte målgrupper – herunder udviklingshæmmede.

Projekterne, der var to-årige startede i 2003. Siden da har 57 personer med udviklingshæmning gennemgået uddannelsen. Alle har fået højet livskvaliteten, og 39 af deltagerne har valgt at bruge kompetencerne på at have et skånejob. I indeværende år er der 11 deltagere på holdet.

Jobkonsulenterne fra afdelingen ”Job med løntilskud” fortsætter med at følge skånejobberne, og har til med oprettet en jobklub, der fungerer som et netværk – et sted man kan få vendt oplevelser fra dagligdagen, og et sted, hvor man får fælles oplevelser – eksempelvis at gå i biografen, i motionscenter eller tager på virksomhedsbesøg.

Jobklubben, som er åben én aften om ugen, er tidligere beskrevet i nærværende blad Nr. 1, Marts 2009.

Nedenstående er tovholdere for uddannelsen, etablering af skånejobs, opfølgning samt jobklubben.

Kaj Nielsen
Koordinator for uddannelsen
Tlf. 9931 5389
Kev-ah@aalborg.dk

Bente Møller Hansen
Pædagogisk Jobkonsulent
Tlf. 9931 5395
bmh-ah@aalborg.dk

